

З КОЛЕЖКИ ЗА 30-ГОДИШНИНАТА НА ПИМ

Като още един анонс към 30-годишнината на ПИМ, споделяме спомени и виждания на 3 колежки – първите 3 дами, назначени в компанията. Какво казват инж. Валя Назърова, инж. Славка Божинова и инж. Красимира Василева, вижте на стр 4 и 5.

ДЯДО КОВИД НЯМА ДА СПРЕ ДЯДО КОЛЕДА.

ИГРАЧКИ ПАК ЩЕ ИМА. ПО ДОМОВЕТЕ

На стр. 3

ФАКТОР

НАШИЯТ ВЕСТНИК

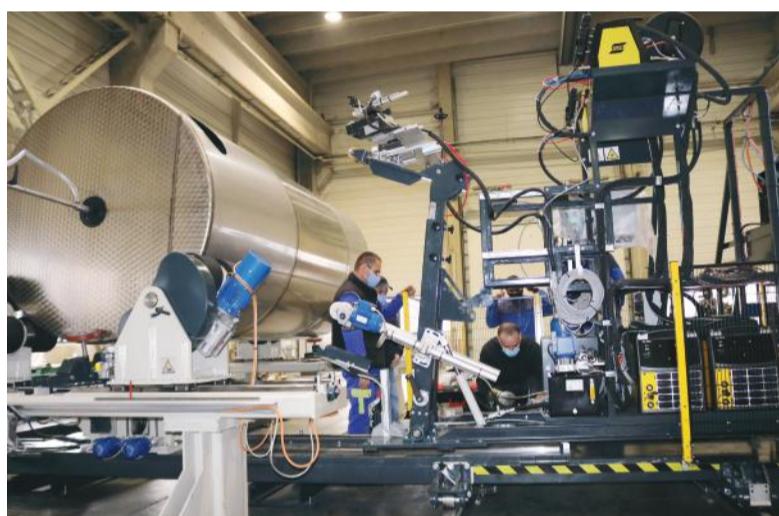
Година XIII, брой 10 (142), 27 ноември 2020 г. Разпространява се безплатно!

Доверие, завоювано с професионализъм

НОВА, МОДЕРНА ТЕХНИКА ВЛЕЗЕ В ЕКСПЛОАТАЦИЯ

КАКВИ ПРЕДИМСТВА ДАВАТ АВТОМАТИЧНАТА МАШИНА ЗА КАНАЛНИ РИЗИ И ЧЕТИРИОСНИЯт ВАЛ

Ясен ДИМОВ

През месеца в експлоатация влязоха най-новите технически придобивки на ПИМ - автоматична машина за формоване и заваряване на канални термо ризи, и четириосен вал. Те са продукти на италианската компания IMKAR. Нейни специалисти, под-

помогнати от екип на представителя им у нас "Камартон - България" монтираха двете машини, въведоха ги в експлоатация и обучиха наши оператори за работа с тях. Тестовете преминаха отлично. Оттук-нататък думата има екипът на инж. Михаил Цонев, който, заедно със Стоян

Назъров и инж. Христо Митев, от първия до последния момент присъства на пуска на машините.

По негова информация, поръчка за съоръжения под налягане с канални ризи вече има, така че, изпълнението им ще е истинско работно „крыщение“ на новата машина. Преди това, разбира се, след първия тест, извършен с помощта на хората от IMKAR – Давиде и Лука, и българските им колеги от „Камартон“, подгответ се още един тест – вече самостоятелно.

Зашо ПИМ инвестира в толкова модерна, но и скъпа техника? Отговорът на инж. Цонев е убедителен. Каналните терморизи имат много предимства пред класическите точковозаварени и съоръженията с тях ще стават все по-търсени. Имат по-добър

топлообмен, заради по-големия дебит на циркулиращата течност. Могат да бъдат открити и закрити, според предпочтенията на клиента.

Какво може италианската автоматична машина? Може да прави различен профил на канала, да го огъва, според диаметъра на съда, да го полага и заварява върху големи съоръжения – с диаметър от 1,5 до 4 метра и дължина до 10 м. При това без притеснения за качеството, разбира се, ако операторът е добре подгответ и умеет да използва възможностите на комплекса.

Постигнат ли това инж. Цонев и екипът – Христо Митев, Вълчо Михов, Стоян Назъров, Благовест Господинов, новата техника ще допринесе не само за по-високо качество на изделията, но и

до по-голяма бързина в изработката, по-красива визия.

Ще влияе и върху качеството на продукта, приготвян в него, заради по-добрия топлообмен, оттам и въздействието върху процесите. Не на последно място, автоматичната машина за канални ризи ще допринесе и за поевтиняване на изделията, изработвани с нея, допълва картината инж. Цонев.

Важни предимства има и четириосният вал, също въведен в експлоатация. Той може да прави конуси с по-големи наклони и дебелини на материала. Плюс е и възможността за изработка на профили за квадратни съдове, към които немалко винари имат интерес. □

Интервю с италианските специалисти на стр. 3

БЪДИ КРЕАТИВЕН! ТЪРСЯТ СЕ ИДЕИ ЗА УСВОЯВАНЕ НА МЕТАЛНИЯ ОТПАДЪК

ФАКТОР

Предизвикателство към хора с въображение и практически усет отправя ръководството на компанията. Замисълът е да се съберат идеи и предложения за оползотворяване на металния отпадък. Както е известно, такъв, въпреки стремежът за по-голяма ра-

ционалност, постоянно остава при производството. И, вместо да се предава като вторични суровини, много по-добре би било част от него да се използва за създаване на различни изделия. Било то предмети за дома, декорации, украсления, дори произведения на изкуството. Спектърът е много широк. Възможностите – огромни.

Така че, впръгайте въображението, колеги, и давайте творчески предложения. Най-добрите, приложими разработки ще бъдат възнаградени и реализирани, обещава инж. Иван Ангелов, към когото може да се обръщате с готов или идеен проект. □

МОЩНА ПОРЪЧКА ЗА РУСИЯ АНГАЖИРА IX ЦЕХ

ФАКТОР

Поръчка от голямо руско предприятие, редовен клиент на ПИМ ангажира през месеца почти целия IX цех. Задачата да се изработят вътрешните тела на 28 съоръжения, с обем 60 кубически метра всяко, бе възложена на бригадите на Георги Атанасов, Илия Стефанов, Иван Скерлев, Венелин Стойчев. Изолациите изработиха момчетата на Георги Па-

синов и Боян Тинчев. Групите на Милен Евтимов и Росен Иванов, пък трябваше да поставят изолацията и оборудването – на площадката до цеха. Конструкторската част е разработена от инж. Диян Гогов.

Тъй като поръчката бе свързана с транспортиране на ферибот, изискваше стриктно спазване на графика. Успяхме. Всички работиха съвестно и отго-

Работен момент в IX цех

ворно. До определената лите, кратко коментира дата предвиденото количество съоръжения бе готово и натоварено на ко- организаторът на производството инж. Стелиян Виделов. □

За финал Красимир Караванов и Стоян Петев пълнят изолационната пяна

Росен Иванов и Пенко Павлов направляват „обличането“ на поредно съоръжение

ПОСОКИ

Славчо Димитров в действие в I цех

НОВА ТЕХНИКА И В ПИМ – СТАРА ЗАГОРА

Ясен ДИМОВ

С нова техника се оборудва не само заводът в Хасково, но и предприятието на ПИМ в Стара Загора. Автоматична колона за заваряване на хоризонтални шевове вече е на линия в производственото хале. Тя бе дойде заедно с колона и за вертикални шевове, която ще се монтира в скоро

време. Пуск предстои и на вал за огъване на мантели, който колегите от Стара Загора сами изработиха.

За оптимизиране на производствения процес, монтиран не след дълго ще бъде и нов телферен път, с два телфера, информира временните ръководител на предприятието инж. Тихомир Спасов. □

Тошо Тошев и Валентин Василев работят по електрическата част на новата заваръчна колона

НЕ ПОДЦЕНЯВАЙТЕ ОПАСНОСТТА ОТ ЗАРАЗА, СПАЗВАЙТЕ МЕРКИТЕ!

Нови мерки срещу разпространението на коронавируса предприе ръководството на компанията, след като стана ясно, че заразата се разпространява с опасни темпове в региона и страната. За минимизиране на пораженията от нея в ПИМ, ръководството предприе редица нови превантивни действия. Така, малко след началото на месеца:

- Достъпът на външни лица в предприятието е сведен до минимум;
- Въведени са определени часови зони за доставки, пратките се доставят само на регламентирани места;

- Всички влизящи в завода външни превозни средства се дезинфекцират;
- Въведен е сменен режим в производството и в администрацията, където в офисите са повече от един човек;
- Храненето става извън столичата, на работните места, с получаване на пакетиран обяд – по график от представител/и на даденото звено;
- Препоръчано е ограничаване на физическата служебна комуникация, с приоритетно използване на електронни средства;
- Периодично се извършва де-

зинфекция на помещенията в фирмата;

Призовът на ръководството е и за спазване на стандартните мерки – дистанция, дезинфекция, лична хигиена. За целта препарата са осигурени достатъчно, всички са получили защитни маски. Остава самосъзнанието. И то е не по-малко важно от всичко останало. От всеки един зависи ще увеличи или намали за себе си, колегите и близките, опасността от зараза. А, че има вирус и може да порази всеки, а той да го предаде на околните, и неверници се убедиха. □

ЦЯЛА СЕРИЯ БРАК, ЗАРАДИ ЛОША РАБОТА

ФАКТОР

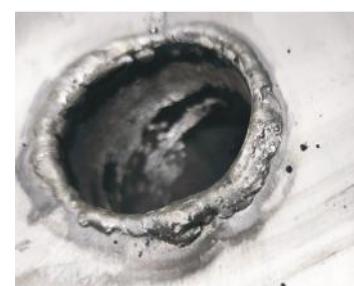
С неудоволствие възстановяваме рубриката за недобре свършена работа, но, според управителя от това има нужда. При всички призови, действия за повишаване и устойчивост на качеството, пропуски, все още се правят. Такъв е случаят с цяла серия

съоръжения за румънски клиент, изработени в предприятието в Маджарово.

Нарушена е оста на разполагане на краката на почти всички съдове, лошо са изпълнени заваръчните шевове, отклонения има при термоизпитите. Като цяло изпълнението е зле, което наложи бракуване

на изделията и нова изработка на цялата поръчка, синтезира началникът на Отдела за контрол на качеството инж. Стойчо Стоев.

Да се обяснява повече, не е необходимо. Необходимо е колегите да си направят изводите. А и не само те, за да не се допуска подобен гаф. □

Заварка на тотален изход

ВЪГЪЛА

На слънцето и отдалеч изглеждат добре. Но, реалността е друга.

ИТАЛИАНСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ ДАВИДЕ И ЛУКА ПРЕД ВЕСТНИК "ФАКТОР"

ГОЛЯМА КОМПАНИЯ СЪС СИЛЕН ДУХ, ЩЕ УСПЯВАТЕ

Преди дни в работен цикъл влезе нова автоматична машина за формоване и заваряване на канални ризи, производство на италианската компания „Имкар“. За монтажа, пуска и обучението на оператори от там бяха изпратени специалисти, които, заедно с екип на представителите си от „Камартона – България“, за малко повече от седмица се справиха със задачата. Преди отпътуването гостите – Давиде и Лука, бяха любезни да отговорят на няколко въпроса от „Фактор“, а Станимир Сербезов от „Камартона“ – да се включи като преводач.

Давиде се занимава със глобяването и инсталацията на машини в IMKAR, както и при крайните клиенти. Лука отговаря за електрическата част и автома-

тизацията в компанията, както и за сервизното обслужване. Двамата споделиха

ГОЛЯМА КОМПАНИЯ, СИЛЕН ДУХ, ЩЕ УСПЯВАТЕ

- **Давиде, Лука, монтирахте, пуснахте в действие и обучихте хора за работа с новата автоматична машина за формоване и заваряване на канални ризи, при нас. Какви са впечатленията ви от ПИМ?**

- Голяма компания, много добри, качествени продукти, квалифициран екип, впечатлени сме. През седмицата тук и работата сред хората, забелязахме, че те са много сплотени, работят заедно за обща цел, което е чудесно. Силен дух има в ПИМ, ще успявате.

- **Внедряването в производство на новата машина и възможностите ѝ прави ли ни**

по-конкурентни, как мислите?

- С тази машина вие имате възможност за чувствително по-добрение на производството. Категорично ще бъдете по-конкурентни.

- **Монтирали ли сте в България друга такава?**

- Да, знаем за още една – преди 10 или 12 години в Пловдив.

- **От вашата компания, освен тази машина имаме още една – четириосен вал, но имаме и машини на други италиански производители. Правилен избор ли е италианска техника?**

- Да, добър избор сте направили. Италианската техника е отлична.

- **След работа, вероятно, се разхождате из града? Харесват ли ви Хасково, България?**

- За първи път сме в България.

Красива страна. Разхождахме се, наистина из града, хареса ни – уютен и топъл е. Посетихме парк „Кенана“, качихме се до монумента на Св. Богородица. Там е много хубаво, впечатлени останахме.

- **Докато разглеждахте вестника на ПИМ, видях, че ви заинтригува спортната страница. Коментирахте**

Григор Димитров, явно ви е симпатичен. Той е от Хасково. Следите ли изявите му? При нас много колеги са му фенове.

- Обичаме тениса. Харесваме Григор Димитров като играч и му симпатизираме. Желаем му повече победи. Той може да ги постига.

- **Видях, че заводът в който работите е само на десетина километра от легендарната писта „Монца“. Възползвате ли се от близостта, да гледате състезания от Формула – 1?**

- Да. Формула – 1 е велико състезание. Винаги, когато има такова на „Монца“ и имаме възможност, ходим. □

КАКВИ СА НАГРАДИТЕ ЗА ЮБИЛЕЯ?

Ясен ДИМОВ момент на изненада.

Какви награди ще се връчат на заслужилите колеги, за фирмения юбилей е въпрос, години стаж в компанията. Вероятно, мнозина Дългогодишните служители ще бъдат удостоени и със златна юбилейна значка.

Както информирахме в предишния брой, паметни отличия ще получат всички, които се пенсионират в юбилейната година, а и малко по-късно – до април 2021-а. Общо те са 16 человека. Подгответи са им стойностни подаръци, но какви са, няма да издадем, за да има, все пак,

зад граница. Признателността за работата им компаньона ще засвидетелства със специален, красив символ от кристал с позлатено юбилейно лого. Такива са подгответи също за дългогодишни партньори на компанията, както и представителите на ПИМ за постоянни клиенти. □

ИЗЛОЖБА ЩЕ ПОКАЖЕ ПЪТЯ, ПРЕЗ ГОДИНИТЕ, НА ПИМ

ФАКТОР

Ретроспективна изложба ще покаже пътят на ПИМ от най-ранните години до сега. Тя ще бъде открита на 18 декември от 17 часа в залата на кафето. Експозицията ще включва архивни и съвременни фотографии, предоставени от личните архиви на колеги. Показано на публиката ще бъде паметното издание на вестник „Фактор“, събрало всички броеве от първите 10 години. То е само в 2 броя, оформено като голяма книга с дървени, ръчно резбовани корици. Единият брой от уникалния албум ще предостави

вен на Регионалния исторически музей – Хасково, другият – подарен на управителя, който любезно го предоставя за юбилейната изложба.

В нея като специален гост ще участва с творби и колегата Милен Николов – Кери. За негови малки пластики неведнъж сме писали във вестника. Сега ще се видят реално и това, вярваме, ще бъде момент на естетическа наслада за ценителите.

За съдействието и предоставените фотографии благодарим на колежките Красимира Василева, Славка Божинова и колегата Георги Тенев! □

ИДАТ, СЛЕД 4,5 МЕСЕЦА В АРМЕНИЯ

ФАКТОР

След четири и половина месеца в Армения, реализиран голям проект и преживяна война, в България се завръща групата ни от Арааратския винзавод в Ереван. Натам Янчо Стоянов, Христо Гогов, Захари Захарiev, Борислав Бойдев, Георги Ангелов, Деян Стойков, Антон Рашков и двамата представители на Стара Загора – Тодор Съчмалиев, Живко Желязков отпътуваха на 21 юли. А ще се завърнат, живот и здраве, на 5 декември. През това време изградиха във винарското предприятие поредица съоръжения с обем 192 куб. м. и изпълниха с чест поставената задача. Живяха и с вълненията на домакините по време на войната в нагорни Карабах, която, макар далеч от арменската столица, няма как да не е давала отражение там.

В обратния път групата ще пътува с малък завой. Понеже няма директни полети от Ереван за София или Истанбул, аеропланът им лети към беларуската столица Минск, откъдето хващат друг за турския мегаполис. Оттам микробус, нает от фирмата ще ги докара в Хасково. Лек път, колеги, очакваме ви ☺

Снимка от фейсбук профила на Борислав Бойдев. Рамката обаче не е стигнала за всички

ДЯДО КОВИД НЯМА ДА СПРЕ ДЯДО КОЛЕДА. ИГРАЧКИ ПАК ЩЕ ИМА

Симеон СИМОВ

Лошият Дядо Ковид няма да спре Дядо Коледа за подаръците на децата от ПИМ. Това обяви Добраия старец само преди дни. Въпреки трудната обстановка желанията пак ще бъдат изпълнени, обеща той. За това е направена нужната организация във фирмата. Из-

готвени са списъци на малчуганите, осигурени са каталоги от работилницата в Лапландия. На избор всяко дете до 12 години, на човек от екипа, има право. А статистиката показва, че зарадвани тази година ще бъдат 139 момичета и момчета. Най-много, естествено са в Хасково – цели 117, в Маджаро-

во са 13, в Стара Загора – 9.

За жалост Коледно тържество няма да има. Причината, както може да се предположи, е Дядо Ковид, носещ зараза по света. Особено активен е той при струпване на много хора, а знаем какви са детските тържества в ПИМ – деца, родители, гости, артисти... Столовата

се пълни с малки и големи, веселба, настроение. Е, този декември няма как да е така.

Но подаръците остават. Своя ще получи всяко дете, на адреса, където живее. Организират се шейни за разнос. Ако няма сняг, ще пътуват коли, гарантират от офиса на Дядо Коледа. □

3 КОЛЕЖКИ ЗА 30-ГОДИШНИНАТА НА ПИМ

Христо ЦВЕТКОВ

Като още един анонс към 30-годишнината на ПИМ, споделяме спомени и виждания на 3 колежки – първите 3 дами, назначени в кампанията. Двете вече са разказвали историята си при отбележване на предишни юбили – инж. Валя Назърова за 20-годишнината, инж. Красимира Василева – за 25-ата. Към инж. Славка Божинова, се обръщаме за първи път. Но и другите разкази няма да се повтарят, тъй като за всеки потърсихме различен акцент, назад или напред в годините.

ИНЖ. ВАЛЯ НАЗЪРОВА

ИНЖ. КРАСИМИРА ВАСИЛЕВА

ИНЖ. СЛАВКА БОЖИНОВА

Инж. Валя Назърова: БЯХМЕ ТРИМА КОНСТРУКТОРИ, СЕГА СМЕ ТРИНАДЕСЕТ ЧОВЕКА. ЕКИПЪТ Е СИЛЕН!

Горе - инж. Назърова пред камерата и пред чертожната дъска с колеги
Долу - Живко Тодоров и Димитър Кирков в конструктивен момент

Инж. Валя Назърова е първата назначена в ПИМ дама, която и днес работи в компанията. Преди нея е само счетоводителката Златка Стилева, отдавна пенсионерка. В компанията е от 1 ноември 1992 година – конструктор, заедно с Живко Тодоров и Димитър Кирков. Конструктор е и сега, но вече шеф на отдела.

С инж. Назърова разговаряхме за историята на ПИМ в годината на второто десетилетие – 2010-а. 10 години по-късно търсим продължение – с първите конструктивни разработки на младата фирма.

Първото изделие, което тогавашният началник на Конструкторското звено Живко Тодоров ми повери, бе кабина за варене и пушене на колбаси. Живко и другият конструктор, тогава – Дими-

тър Кирков бяха от „Родина“, познаваха изделията. Аз дойдох от „Млада гвардия“, където разработвах машини за тютюневата промишленост. За мен новата насока бе предизвикателство. Тя първа трябваше да нализам в работата с нечаканата стомана и изделията за хранително-вкусовата промишленост, където изискванията са много по-големи. И така – налагаше се да разработя наново и осъвременя пароварилните пушни електрически кабини. Започнахме с малка – 500 л., която по онова време много се търсеше. След нея разработихме стандартната кабина – 1,6, с вграден димогенератор, 1,8 – с изнесен и по-голяма – 2,6 с външен димогенератор. После разработихме и тунелни кабини за пушене на риба. Направихме и цели линии за преработка на месо, които се монтираха във фургон. Един такъв изложихме на Пловдивския есенен панаир. Предизвика голям интерес. Няколко мини-предприятия дори заминаха за Казахстан, спомня си инж. Назърова.

Едновременно с техниката за преработка на месо, фирмата се насочва и към съоръжения за млекопреработка. Конструират се изделия за кисело мляко, сирене, кашкавал, извара, масло. По думите и – излезли сполучлива и някои от базовите модели доскоро са служили за основа на разработки. Сега обаче всичко се осъвременява.

Силна ли е била конструктивната конкуренция по онова време? Как изделията на ПИМ са стояли като конструкции?

В първите години конкуренция ни беше „Родина“ или по-точно, ние им бяхме конкуренти, тъй като те имаха много повече опит и пазари – снабдяваха със съоръже-

ния държавните месокомбинати. Но устояхме и се развивахме. Когато започнахме да излизаме на големи изложения, видях, че нашите изделия, изработени ли са качествено, не отстъпват по нищо на утвърдени европейски производители, а в някои отношения, дори ги превъзхождат. Но тук, вече, говорим за винарски съоръжения. С тях започнахме на следващ етап.

Първите ни разработки, спомням си, бяха за винпромите в Ямбол, Елхово, Хасково и „Магура“, до Видин. Назначиха се нови конструктори – инж. Георги Тенев, сега търговски мениджър, инж. Игор Кънев и инж. Васил Кеманаджиев, които от доста време не са в ПИМ. Екипът усилено започна разработка на новите съоръжения. Заради нарасналия износ, възникна необходимост отдален човек да се занимава само с него и бе доверен на колегата Димитър Кирков, а Славка Божинова трябваше да замести Красимира, която излезе в майчинство. Така че, конструктори останахме Живко, а Георги и Васил, връща се назад колежката.

Предполагала ли е, че за 30 години ПИМ толкова ще се развие и от в цех под наем, с техника втора употреба, ще стане фактор, не само у нас, в производството на машини за хранително-вкусовата индустрия?

Трудно ми беше да го предполагам, е откровеният отговор. – Когато започнах работата в завод „Млада гвардия“, като млад инженер от Техническия университет в Русе, в Базата за развитие и внедряване, бях

на същото място, където днес е ПИМ. Дори не съм мислила, а и в онези години бе немислимо, че ще стане частна собственост. И то с участие на съпруга ми... Виждах по-сле, че се развива фирмата, увеличават се работещите хора, че заплащането става по-добро... Добих увереност и вече не се страхувах, че ще ходя да се подписвам в Бюрото по труда, защото имах и такъв период, преди назначението. Спомням си как се вълнувах, когато купихме първите компютри и заменяхме чертожните дъски с чертожни програми. Чудех се ще можем ли да работим на нея. А сега е немислимо да се върнем към дъските. Времето лети, а реалността показва, че каквото и да сме предполагали в първите години, не е било за такива мащаби. Ето, в началото бяхме трима конструктори, днес сме екип от 13 човека, конкурентни сме в бранша, работим в отлични условия, с модерна техника. Имаме привилегията да сме част от голяма, стабилна компания, която се развива и, вярвам, ще продължи със същите темпове. □

Инж. Красимира Василева: ФОРМУЛАТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ Е ВЯРНА. ВЪРВИМ НАПРЕД

Инж. Красимира Василева е в ПИМ от 5 март 1993 г. Назначена е заедно с инж. Славка Божинова. Първият им работен ден е на празничния 8 март. Оттогава, до днес, остават верни на компанията. Завършила е Техническия университет „Ангел Кънчев“ в Русе, преди това – Езикова гимназия в Хасково. Преди идването в ПИМ за кратко работи като учител по немски език, а в свободните часове и като продавач в тогавашния голям магазин „Аско Деница“. Интересна е историята на поканата да се присъедини към екипа на младото, по онова време машиностроително дружество...след конкурс в „Млада Гвардия“. Класирала се втора, а управителят инж. Назъров, предполагайки, че спечелилият кандидат е предварително избран, потърсиликонтакт с втория класиран. След още едно интервю, вече с ръководството на ПИМ, младият

специалист инж. Василева става част от екипа.

Цялата история, спомени и събития от първите години, може да прочетете в броя на „Фактор“ от април 2015 г. Сега ще продължим от това, с което тогава завършихме: Как си представя фирмата след 5 години?

Първо, не съм си представяла, че ще стигнем дотук, откровено е споделила тя в броя от месец април 2015 година. – Големи дивотии имаше през изминалите четвърти век. Инфарктни периоди. Кошмар беше закупуването на материали, цените скачаха постоянно, несигурност – отвсякъде. Много проспериращи уж компании престанаха да съществуват. Но ние го преодоляхме – с много труд, усърдия, амбиция стигнахме до тук. В тежки положения управителят инж. Назъров е намирал верните решения. Това, което е виждал напред, аз съм свидетел, как се е полу-

чавало. Казва: Искам да направим това и това, да планираме следното... Намира се опонент: Не може да стане! Обаче става точно така, както шефът го е виждал. Не един или два пъти. Значи, формулата му за управление е вярна. Убедена съм! Затова, когато шефът казва, че хората трябва повече да си върват, защото ПИМ може да се мери с най-добрите в бранша, лично аз съмнение нямам. И знам, че ще вървим още напред. Че след 5 години, живот и здраве, много по-различни във всяко отношение ще изглеждат нещата. Ще сме по-модерни, технологични и авторитетни на пазара. В по-добри условия ще се работи, по-добре ще е и мотивацията на всеки от нас.

Сега инж. Василева вижда, че е била права в прогнозата – ПИМ се е разраснал като структура – от 2 предприятията са станали 4, много по-големи са производ-

ствените мощности, повече са хората, повече областите в които компанията работи, разширени са пазарите.

Предположих преди 5 години, че ще се развиваме още, но, признавам, не съм очаквала такъв мащаб. Въпреки кризите от различен характер у нас и по света, въпреки трудностите, ПИМ разшири влиянието си в сферата в която работи, увеличи възможностите си, подобри ефективността и качеството. Голямо внимание се обръща на условията на труд. Запазиха и дори се увеличиха социалните придобивки. Колко компании в България могат да се похвалят с такива условия и възможности за отдих, които ПИМ предлага на служителите си? Със сигурност не са много. Всичко това се вижда от хората. Не случайно текучеството при нас си остана много малко. Което е изключително важно за една фирма, защото квали-

Инж. Василева с Петко Попов и инж. Божинова на панаирен щанд в Пловдив

фицираните хора, професионалистите станаха дефицит на пазара на труда.

С две думи – стоим на здрава основа и имаме всички условия да продължим развитието, макар ситуацията тази година да е коренно променена, заради пандемията. Сигурна съм, че управителят ще намери най-верните решения и ще вървим в правилната посока, както досега,

убедена е колежката.

А на резонния въпрос, как си представя компанията след още 5 години, отговаря: Убедена съм, ПИМ ще се разрастне още, ще бъдем още по-модерни, по-технологични и конкурентни. Марката ПИМ ще бъде много по-престижна. А това е богатство за всички нас, които работим в компанията. Нейното и нашето развитие са свързани.□

Инж. Славка Божинова, макар сред първите и най-отдадени на каузата ПИМ служители, досега не е разказвала спомени във вестника. Но за всичко си има начало. Съдбата, пожелала колежката да извърви трудовия си път в компанията, сега пожела да сподели и част от преживяното. А тъй като от много време инж. Божинова движи рекламата на дружеството и организира, до неотдавна, участието на панаири и изложения, потърсихме такъв акцент – първите стъпки в тези дейности. Но, преди това – как, изобщо, се е отворила тук?

По онова време бях в „Родина“ спомня си инж. Божинова. – Фирмата още не беше на сегашното място, а в помещение под наем до Пожарната. Конструктивните разработки се правеха в апартамент на ул. „Раковски“, от Живко Тодоров, Кирков, после и Валя. На чертожни дъски. Аз, след работа, ходех да туширам. Но се налагаше да работя

Инж. Славка Божинова: МЛАДИ БЯХМЕ, ВЯРВАХМЕ, ЧЕ ЩЕ СТАНЕ ПО-ДОБРЕ. И СТАНА

ше „профессионалното кръщение“. Шефът беше началник на Конструктивен отдел и много ми помогаше. Той е отличен конструктор, смело мога да го кажа.

Спомням си и първата ми разработка за ПИМ – машина за бъркане на месо – двушнекова. Чертаях я вкъщи на „Кинекс“-а. Така тръгна професионалният ми път. Много динамични бяха първите месеци, буквально спряхме тук. В сегашната административна сграда бяхме четирима конструктори – Живко Тодоров – началник, Димитър Кирков, Валя Назърова и аз. Димитър Назъров – управител, леля Златка Стилева – счетоводител, Краси Василева – технически сътрудник. С нея ни назначиха на една дата – 5 март 1993 г. На 8-и беше първият ни работен ден. Започнахме го с подарък – по един стенен часовник и много настроение.

В началото на 90-те години имаше бум на бизнеса, свързан с месопреработка. Много хора инвестираха в дейността. Спомням си първите панаири – отиваме, да кажем, 5 человека на щанда и отвън. Но не можем да обърнем внимание на всички клиенти. Сърдеха се, чакаха ред. Директно

там се подписваха договори. Насочихме се и към нови машини – с линии за макарони, например, напълните цяла България. Спрях да ги купуват от Италия, защото нашите не бяха по-лоши. Назъров знаеше накъде да насочи нещата. Запомнила съм един случай – за 20 – 25 дни да разработим и изработим екструдер за макарони, за да го представим на панаир. Успяхме.

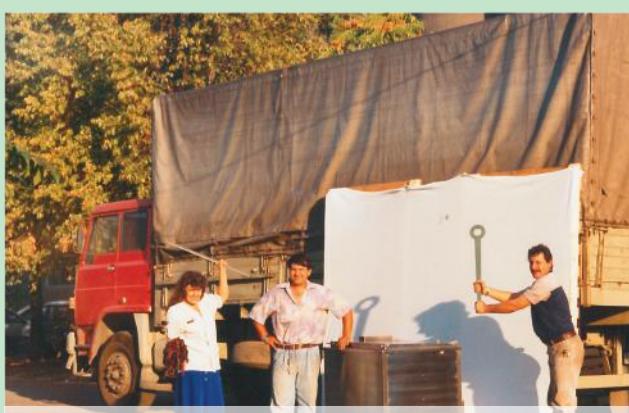
Конструкторският ми период приключи след 2000-та година. Дора Стилева, дъщеря на Колю Стилев, съдружник и зам.-управител, реши да отиде в Америка и нямаше кой да пуска поръчка. По-трайваше да е технически грамотен човек. Поех тази работа – пишех по-

ръчки, подгответях панаири. Подгответяхме, с Дима Борисова, която е в София и ни прави реклами на панаира. Спрях да ги купуват от Италия, защото нашите не бяха по-лоши. Назъров знаеше накъде да насочи нещата. Запомнила съм един случай – за 20 – 25 дни да разработим и изработим екструдер за макарони, за да го представим на панаир. Успяхме.

Конструкторският ми период приключи след 2000-та година. Дора Стилева, дъщеря на Колю Стилев, съдружник и зам.-управител, реши да отиде в Америка и нямаше кой да пуска поръчка. По-трайваше да е технически грамотен човек. Поех тази работа – пишех по-

ферментатора отвън, до палатата. Обаче за финалното почистване свърши спрейт. Петко Попов и Здравко Здравков отдоха да купят. Върнаха се, качиха се на стълби, довършиха работата и си тръгнаха. Сутринта пристигаме за откриването. Свети едно сълнце, прекрасен ден... Шефът питаше: Божинова, как са ферментаторите, хубави ли са? Хубави са, казвам, така сме ги лъснали, нямам как да ги харесат! Леле – мале, наблизаваме и какво да видим?! Все едно някой ги е цапал нарочно! Препаратът се оказал различен. Шефът обаче не загуби самообладание: Миячите веднага да тръгват от Хасково! Дойдоха, момчетата, измиха ги, спасихме откриването.

...Имаше повече дух тогава. Млади бяхме, вярвахме, че нещата ще стават по-добри. Идвайки в ПИМ, аз бях убедена, че тук и ще остана. Нямаше лукс, нямаше сегашните удобства... Но шефът каза: Обещавам, че след години ще работите в различна обстановка, във фирма с която ще се гордеете! И много хора му повярвахме. И наистина стана така, просълзи се при спомена колежката.□

Така са правени първите снимки за продуктовия каталог

КАЛАШНИКОВ С НОВ СОБСТВЕНИК И ЗАЙОТ АВТОМАТИ КЪМ АВТОМОБИЛИ

ИНТЕРФАКТОР

Концернът "Калашников" вече има нов собственик. Придобит е от бившия зам.-министр на транспорта на Русия Алан Лушников, пише вестник "Коммерсант", по информация на БГНЕС.

Лушников е придобил ТКН-Invest - компанията, която произвежда автоматите "Калашников" (АК-47) и контролира 75% минус една акция от концерна.

Останалите 25% дял се държат от държавния отбранителен холдинг "Ростех". Той е печеливш, но задълъжнял, според одитни експерти. Финансовите условия на сделката не се разкриват, но предположенията са за стойност до 1 милиард рубли (малко под 15 млн. долара).

Компанията произвежда около 95% от руските огнестрелни оръжия, включително новите модели на легендарните автомати АК-47. Тя обаче е обект на санкции от САЩ от 2014 г., породени от присъединяването на Крим.

Продавачът е Алексей Криворучко, заместник-министр на

Малкият Izh UV 4 във вариант градски полицейски електромобил

ОСМОТО ЧУДО НА СВЕТА ВЕЛИКА ЗЕЛЕНА СТЕНА ЩЕ РАЗДЕЛИ АФРИКА

ИНТЕРФАКТОР

"Великата зелена стена" е африканско движение с амбициозна цел - създаване на 8000 км. естествена преграда на континента, обхващаща го открай до край в най-широката част.

След десетилетие работа, целта е изпълнена около 15%. Но желанието остава. Инициативата вече връща живота в голите пейзажи на Африка с безпрецедентен мащаб, като осигурява продоволствена сигурност, работни места и причина да останат, за милионите, които

то живеят по протежението на "Зелената стена".

Новата растителност обещава да бъде убедително решение

на много спешни проблеми не

само за Африка, но и за глобал-

ната общност, като цяло - кли-

матичните промени, сушата,

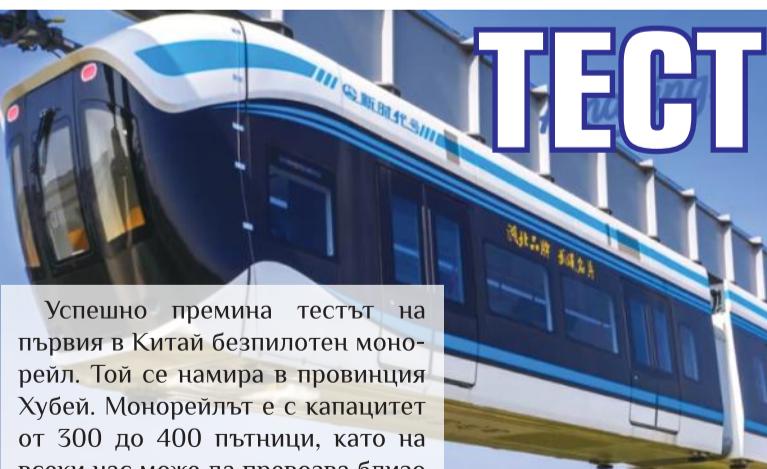
глада, конфликтите и миграци-

ята.

След като бъде завършена, "Великата зелена стена" ще бъде най-голямата жива структура на планетата, 3 пъти по-голяма от Големия барьерен риф.

Повече за инициативата на:
www.greatgreenwall.org

ТЕСТ

Успешно премина тестът на първия в Китай беспилотен монорейл. Той се намира в провинция Хубей. Монорейлът е с капацитет от 300 до 400 пътници, като на всеки час може да превозва близо 10 000. Разходите по построяването му са едва 1/4 от тези на обикновеното метро, съобщава Радио Китай.

РАБОТНОТО МЯСТО НА БЪДЕЩЕТО: ЩЕ РАБОТИМ КАТО РОБОТИ ИЛИ ЗАЕДНО С РОБОТИ? МАШИНАТА НЯМА ДА ОТНЕМЕ ТРУДА НА ЧОВЕКА, А ЩЕ ГО ОСВОБОДИ ЗА ДОБАВЯЩИ ПО-ВИСОКА СТОЙНОСТ ЗАДАЧИ

Есбен ОСТЕРГААРД

Бъдещето принадлежи на компании, които са способни да мислят за концепции, в които хората работят заедно с машините.

Повечето от нас са виждали старите черно-бели снимки, на които са заснети големи производствени халета, пълни с работещи машини, заобиколени от полагащи усърден труд работници. Виждали сме репортажните кадри на работници в фабриките, стоящи рамо до рамо на монтажната линия, където работят така, сякаш самите те са части от зъбното колело в добре функционираща машина.

ХОРАТА СРЕЩУ МАШИНИТЕ

От началото на индустриализацията хората са функционирали така, сякаш са машинни части в производствените съоръжения, извършвайки тривиална, изтощителна и скучна работа. Като човешки роботи. ДНК-то на индустриализацията е била ефективност, последователност, надеждност и прецизност - като машината и производствените мощности, с които хората са сравнявани. Хората са оценявани по следните категории: кой е най-добрият, най-бързият, най-прецизният, най-постоянният?

ОБЩЕСТВО, БАЗИРАНО НА ЗНАНИЯ

Обществото отдавна е преминало от индустриализация към цифровизиране и базиране на знания. Още по-провокираща е мисълта, че твърде много български производители все още си позволяват да останат в индустриалното мислене на миналото по отношение на ефективно производство на големи количества еднообразни продукти. Това ги ограничава до възможностите на миналото и не им позволява да се използват от потенциала на бъдещето.

Разбира се, изискванията на индустриалното общество за ефективно и равномерно производство все още в известна степен важат, ако компанията трябва да бъде конкурентоспособна. Но това не е достатъчно. Потребителското търсене се насочва към индивидуално персонализирани продукти и решения, а и това, която им е нужно и искат, се променя често.

ХОРАТА ЗАЕДНО С МАШИНИТЕ

Това поставя нови изисквания към производствените

компании. Вече не е достатъчно да разполагате с ефективни производствени мощности, които ден след ден могат да изплюват едни и същи продукти в големи количества.

Производствените мощности трябва да са гъвкави и готови за адаптиране, насочени към малки серии и различните изисквания на клиентите. Необходимо е да се адаптират както производствените мощности, така и ролята, която хората играят в производство.

Ето защо трябва да можем да направим крачката от вече поостарелите идеи за хората срещу машините и вместо това да започнем да виждаме възможностите на новото мислене – хората заедно с машините. Ефективните производствени мощности са производствени съоръжения, които използват роботи за задачите, които ще са най-подходящи за тях и съответно използват хората за задачи, в които пък са те са най-ефективни. Ако сме способни да мислим само в плана на хората срещу машините, ние ограничаваме използването на човешкия капитал и пропускаме огромен потенциал за растеж.

РАЗДЕЛЕНИЕ НА ТРУДА

Често срещано възражение срещу това да оставим роботите да се справят с монотонната, изтощителна и скучна работа в производството е, че служителите ще загубят работата си. Но това възражение се основава на предположение, че роботът и служителят имат едно и също парче пай, което да поделят помежду си, че и роботът, и служителят искат точно този един и същи вид пай.

Въпреки това много компании, които са се възползвали от използването на роботи, са постигнали висок ръст на стойността. Просто паят става по-голям. А и по-разнообразен. Роботът се грижи за монотон-

ХОРАТА И РОБОТИТЕ – СИЛЕН ЕКИП

Всъщност технологията на роботите вече е толкова напреднала, че е възможно хората и роботите да работят в тясно сътрудничество, като се използват колаборативни роботи, известни като „коботи“.

Хвърлихме поглед само на върха на айсберга, когато става въпрос за използване на безбройните възможности за сътрудничество между хората и роботите. Заедно те са силен екип с огромен потенциал за производителите, които решат да се възползват от възможностите, които днешния ден предлага.

* Есбен Остергаард е съосновател на датската иновативна компания Universal Robots. Създадена през 2005 г., тя цели да направи технологията на робота достъпна за всички, чрез разработване на малки, лесни за употреба и на разумни цени, гъвкави индустриски роботи, които са безопасни за работа.

От първия колаборативен робот (кобот), създаден през 2008 г., компанията е постигнала значителен растеж, благодарение на лесния за употреба кобот, който днес се продава в цял свят. Universal Robots, част от Teradyne Inc., е със седалище в Оденсе, Дания, и има дъщерни дружества и регионални офиси в САЩ, Германия, Франция, Испания, Италия, Чехия, Турция, Китай, Индия, Сингапур, Япония, Южна Корея, Тайван и Мексико. През 2019 г. Компанията генерира приходи от 248 милиона щатски долара.

ПОИМЕННО СЕ ЗНАЕ КОЙ КИТАЕЦ Е ПИЛ БЪЛГАРСКО ВИНО ТАЗИ ЕСЕН

6 л. е износът ни към ОГРОМНАТА СТРАНА, ПРЕЗ СЕПТЕМВРИ, ШВЕЦИЯ ПО-ЗЛЕ – 1 л.

ФАКТОР 2019 г. експортът в същото време, е бил над 40 хиляди литра, за

България е над 280 хиляди щатски долара. Според Палатата еднолитра на от причините за то-ва е неефективното харчене на европарите за реклами на винения сектор в трети страни.

Септември тази година, по информация от Българско-китайската търговско-промишлена палата, съобщи БНР.

За сравнение, през

четири пъти по-малко в сравнение със същия период на 2019 г.

Особено показателен е септември, когато 6 литра българско вино са влезли в провинция Съчуан, което позволява поименно да се каже кои граждани на Китай са консумирали българско вино тази есен, иронизират от Българо-китайската търговска палата.

За същия период Аржентина е увеличила с 50% износа си на вино

към Китай.

През септември тази година Франция е изнесла над 8 милиона литра, следвана от Испания с близо 3 милиона литра вино.

Сред традиционните износители на вино единствено Швеция се представя по-зле от България с изнесен 1 литър за 80 юана, посочват от организацията, която се поздава на данни от китайските митнически власти. □

ИМА НАДЕЖДА ЧЕРНИЯТ ПИПЕР ГРОМИ КОРОНАВИРУСА

ИНТЕРФАКТОР
от monitor.bg

Обикновеният черен пипер може да потисне активността на коронавируса, съобщи Нейшън нюз, позовавайки се на резултатите от индийско проучване.

Подправката дължи способността си да се свързва и инхибира /потиска, възпрепятства/ вируса, който причинява болестта Кovid-19, на алкалоида пи-

перин. Въпросният алкалоид придава характерните аромат и пикантност на черния пипер.

В проучването си специалисти от Индийския технологичен институт са съставили компютърен модел за взаимодействие на коронавируса с различни подправки. Оказалось, пиперинът инхибира най-ефективно коронавирусната активност.

Количество на пиперина

зависи от това къде е отглеждана подправката. Например, пиперът от Шри Ланка съдържа 15 на сто алкалоид, а от Виетнам, Индия и Малайзия - от 2 до 7 процента.

Според учените пиперинът се свързва и инхибира някои области на SARS-CoV-2, включително тези, които отговарят за проникването на патогена в тялото и по-нататъшното му размножаване. □

QR КОД НА НАДГРОБНАТА ПЛОЧА? И ТОВА ГО ИМА...

ФАКТОР
от technews.bg

Много хора искат делото на живота им да живее далеч отвъд тях във времето. Вярват, вероятно, че имат наследство, което другите трябва да уважават или поне да знаят. За това свидетелства надгробен камък, украсен с QR код.

Любопитната снимка на надгробна плоча с QR код бе публикувана насъкоро в Twitter от специалиста по визуализация

Джъстин Джоке. QR кодът не води към вълнуващите житейски подвиги на мъртвеца или, може би, тайни, които той иска да разкаже от гроба. Вместо това се свързва със списък с публикациите на починалия и показателите за цитиране.

Това акт на остроумие ли е или отчаяната молба на академик за признание? Може би починалият казва: „Не ме познавахте, но ето, погледнете! Животът ми означаваше нещо!“, коментира явленето Крис Матисич от ZDNet. Но Джъстин Джоке е анонимизирал QR кода в изображението, за да „не насърчава този вид академично поведение“.

QR кодовете на надгробни плочи не са нещо съвсем ново. Първите образци се появяват преди няколко години. Още през 2012 г. предприемчиви техноло-

гични компании създадоха уебсайтове, към които живите да се свързват от един малък QR код на гробище.

В идеята има дълбока човечност. Когато се разхождаме из гробищата, виждаме имена и дати. Рядко обаче знаем кои са били тези хора, как са живели и какво наистина е означавал животът им за другите. Но пък можем да извадим мобилните телефоны, сякаш сме в музей, да видим лицето под надгробния камък и да научим, може би, за неговите страсти, любов, постижения и дори разочарования.

Колко хора обаче биха искали да представят наистина неукрашен портрет на себе си, вместо представа за, уж, добре изживян живот. Дали мнозина не се обръщат назад, мърморейки на себе си: Какъв глупак съм бил, нали? □

РАЗБРА СЕ КОЛКО ЧОВЕКА СА ГРАДИЛИ ХЕОПСОВАТА ПИРАМИДА

ИНТЕРФАКТОР

Как е строена Хеопсовата пирамида в Гиза, е въпрос, който вълнува хората от векове. Каква е била технологията, позволяваща издигането и подреждането в прецизна структура на тежките каменни блокове? Знае се, че гробница-та за фараона Хеопс /Хуфу/ е градена в продължение на 20 години и се счита за най-древният паметник в Египет. За съжаление, експертите в областта на строителството все още не могат да отговорят точно на въпроса „как“, но пък други ас-

пекти стават по-ясни.

Според историческите сведения, достигнали до нас чрез записите на Херодот, около 100 хиляди души са участвали в строителството на Хеопсовата пирамида, която със своите близо 140 метра е била най-високата постройка в света до вдигането на Айфеловата кула в Париж. Според мнението на британския учен Кърт Менделсон обаче те са били по-малко, тоест 70 хиляди и са били сезонни работници, както и 10 хиляди зидари на постоянна служба.

Изследователят Смит търси истината по различен начин. Той се обърнал към законите на физиката. Ако изходдаме от това, че масата на цялото съоръжение е 6,75 метрични тона, тогава потенциалната сила на пирамидата ще се равнява на почти 2,4 трилиона джаула. След това физикът направил някои изчисления и установил, че целият древноегипетски проект щеше да отнеме 5,3 милиона човекодни. Това ще възлиза на 18 хиляди човекогодини. Ако считаме, че строителството е продължило

ИНТЕРНЕТ АКАДЕМИЯ КАК ЛЕСНО ДА СЪЗДАДЕМ РЕЗЕРВНО КОПИЕ В ANDROID

ИНТЕРФАКТОР
от technews.bg

Загубата на данни от смартфона е често срещано явление, затова създаването на резервно копие е силно препоръчително. Ето как може да стане това в Android устройствата.

Много Android смартфони поддържат две услуги за резервно копиране. Докато в iOS на Apple това е само iCloud, при Android са налични Google Drive и собствено облачно храни-

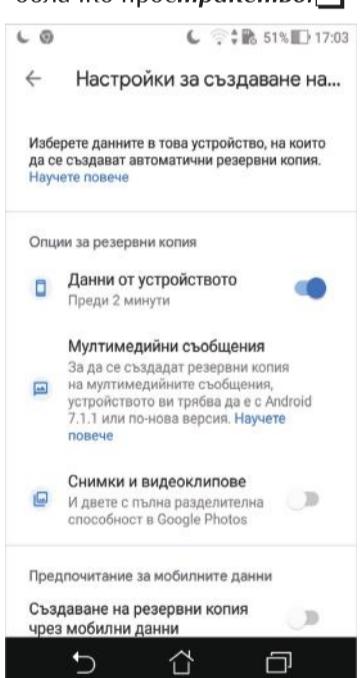
до съхранение на резервно копие с избраните данни – само снимки и видео, мултимедийни съобщения и въобще данни, съхранявани в паметта на устройството. Даже ако изберете съхранение на всички данни, размерът на резервното копие няма да превиши 2GB, при положение, че безплатното облочно хранилище в Google Drive, на базата на което работи Google One, е 15GB. За удобство и икономия на място всяко ново резервно копие заменя предишното.

Възстановяване на данни в Android

Възстановяването на резервно копие се извършва също толкова лесно:

- Задайте от настройките „Нулиране на устройството“ и изчакайте да завърши рестартирането. Когато Android ви предложи да извърши първоначална настройка, идентифицирайте се със своя акаунт в Google;
- Изберете параметри за възстановяване на данните от резервно копие;
- Изчакайте, докато копието се инсталира на устройството и това е всичко.

Заради дълбоката интеграция с останалите Google услуги, приложението Google One позволява да се съхраняват резервно само ключовите приложения, в резултат на което се пести облочно пространство. □

учения са показвали, че за такъв мащабен строеж няма да е необходим броят на работниците, споменат от Херодот. Само няколко хиляди души са били достатъчни. От друга страна, става ясно, че строителството наистина се е проточило с години. □

ПОЗНАТО И НЕПОЗНАТО

ТОПОЛОВГРАД И КОРАБИТЕ НА ПУСТИНЯТА

КАМИЛИ СА РАЗВЪЖДАНИ И ИЗПОЛЗВАНИ ТУК ДОПРЕДИ 50 ГОДИНИ

В продължение на рубриката „Любопитно от областта“, инициирана от областния управител на Хасково д-р Стефка Здравкова, пресслужбата и представя история от Тополовград, от която ще разберете защо хората в този край са били известни като „Камиларите“.

След Нийския договор от 29 ноември 1919 г. хиляди тракийски българи от селата около Дедеагач, Гюмюрджина и Малгара, в продължение на няколко години, напускали родните си места и се заселвали по източно-родопски околии на България. Някои от бежанците успели да докарат по новите места и камилите, с които се препитавали. През 1924-1925 г. бежанците, населяващи територията на страната, се увеличили и паралелно с това камиларството постепенно се развивало.

Символите на Тополовград – тютонът и камилите

Според историческите сведения и данни общият брой на камилите в Кавакли /Тополовград/ е бил 300. Камиларите извършвали превоз на товари към трудно достъпните райони по цяла Югоизточна България. Камилите били използвани за превоз на всякакъв вид товари – дърва, въглища, пясък за строежите, товари за военни поделения и гранични застави и др. Камиларят Атанас Йорданов Атанасов разказал следното: „Сега карахме руда в с. Ятаджик /Маджарово/ и хубава работа имаше за нас, защото където камилата минаваше, друг добитък не можеше да мине, ала ни изпъдиха горските, уж камилите увреждали гората“.

През следващите години камиларството загубило позициите си като основен източник за поминък, заменен от различни видове транспорт и от 1943 година единственото място в България, в което все още се отглеждали екзотичните животни, било Тополовград. Местните продължили да използват силата им за оране на нивите и градините. Някои камилари лятно време водили по една, две камили по крайморските курорти за атракция и снимки.

В камиларския бит най-тачени били Гергъовден и Димитровден. По Гергъовден стриже-

Времето лети, но спомените остават със старите фотографии

ли камилите и ги приготвяли за керванджийството през лятото и есента. От вълната правели одеяла, дрехи за обличане или са я продавали във вътрешността на страната. Керванджийският сезон свършвал обикновено след Димитровден.

Софийската зоологическа градина закупила камили от тополовградския камилар Митрю Петков Лафчиев /родом от Еникьой, който имал 16 камили (осем били оставени в софийската зоологическа градина, а осем били продадени в Германия). През 50-те години зоологическата градина отново закупила камили от тополовградските камилари, за да ги заменя за други животни,

от други зоологически градини в Европа. Камили от Тополовград също така са участвали в заснемането на филма „Хитър Петър“.

В началото на 70-те години за последно камили били използвани за пренасяне на руда от Маджарово към Кърджали. □

Камилски впряг от двадесетте години на миналия век

ОТКЪДЕ ИДВАТ ЕСКИ ЗАГРА, ЗААРА, ЖЕЛЕЗНИК, СРЕД ИМЕНАТА НА СТАРА ЗАГОРА?

Ваня ДОНЕВА, историк

Факт е, че няма безспорни исторически доказателства за причината, поради която османските нашественици наричат превзетия средновековен град Ески хисар или Загра-и Ески хисар. През 1894 г. е отпечатана една малка книжка със заглавие „Хрищян войвода под Милкена стена“. Нейн автор е старозагорският учител Г. П. Русески. Той преразказва легендата, която обяснява новото име на града Захра с ролята на последния български войвода Захарий, родом от Търново, но изпратен да управлява през втората половина на XIV век важната за българската държава Боруйска гранична област. Той посочва като източниците на информация народните предания, запазени в спомените на „някой старци“ и имената на местностите, които ни напомнят за миналото.

Друга версия ни предлага старозагорецът Атанас Илиев, изследовател на българските стариини, който издирва и записва исторически сведения и фолклорни материали. Той се интересува и от миналото на родния град.

НАШТА ЗААРА НИЙДЕ Я НЯМА

През 1911 г. се провеждат изборите за депутати в V-то ВНС и Илиев е един от

тримата представители на Народната партия за Старозагорска окolia, които участват в обсъждането и приемането на изменения на Конституцията, наложени от провъзгласяването на независимостта на България. Пребиваването му в Търново в летните жеги поражда носталгия към родния град и е описано по следния начин: „Цял един месец се измъчвах до разболяване от непрекъснати заседания, от лоша храна по гостилиници, от нетърпима задушна теснота и горещина, от ужасна стръмнина на улици, от липса на близка по-голяма градина. И в това положение нямах ли право да казвам „Нашта Заара нийде я няма!“

На 2 февруари 1912 г. започва да излиза в. „Старо-Загорски глас“ и Атанас Илиев е поканен от оклийското бюро на Народната партия да участва в списването му. Той приема да сътрудничи и обнародва подлистник под заглавие: „Из историята на Стара Загора“. В поредицата от статии са представени някои малко известни, но любопитни данни за миналото на Стара Загора „от най-старите времена“. Авторът поставя като мото на публикациите си „Нашта Заара нийде я няма!“

В историческа ретроспекция Илиев разглежда активната завоевателна политика на султан Мурад I в Тракия и описва превземането на Боруй от Лала Шахин. През 1364 г. османският пълководец напада града в мъгливо време и го превзема без бой. Споменава, че информацията му се основава на турските сиджили, които се пазили в местния

конак.

Отбелязана е и промяната в името на града, който вече се нарича Ески Загра, Захара, Заара. Произходит на използваното в турските документи име Загра-и Ески Хисар, исследователят тълкува като произлизащо от Загора, с което чужденците назовават

България. Като доказателство в полза на своята теза използва споменаването на „Загорското поле“ близо до Пловдив от византийския писател Халкокондилас. Така стига до извода, че турското име на града означава Старобългарски град от Загора.

Чрез поредицата „Из историята на града Стара-Загора“, отпечатана на страниците на в. „Ст-Загорски глас“, интересни и малко известни факти стават достояние на любознателните старозагорци и показват място на града през различните исторически епохи. Направеният исторически обзор, макар и незавършен, поради спирането на вестника, дава основание на Атанас Илиев да защити мотото на публикациите „Нашта Заара нийде я няма!“

МЕЛТА И ЖЕЛЕЗНИК

Сред образованите мъже, които активно изграждат българската национална идентичност, особено място заема Васил Априлов, считан за предтеча на българската критична историография.

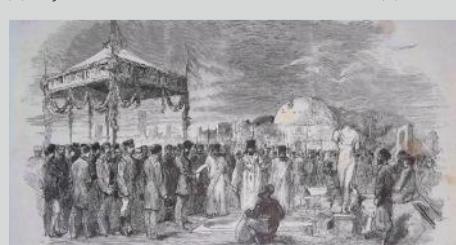
В книгата „Болгарски грамоты“ /1845 г./, издадена в Одеса в полза на Габровското училище, авторът дава кратка, но интересна информация за Стара Загора. Съпоставяйки състоянието на българските училища в различните селища

Априлов пише, че жителите на Ески-Заира най-после обръщат внимание на образоването и с усърдие преподават на български. Те построили „огромно здание“ за училище. Важна е бележката под линия, в която са изброени някои от имената на града: „Ески-Захра, или Ески-Загора. Железник – Сидерополис (гр.) - Старое Загорье, для отличие от Новаго – называется и Мелтою“.

Според географското описание на Априлов, градът е в подножието на Балкана, близо до река Тунджа и има около 10 000 жители, повечето българи. Те се славят като привърженици на учението и патриоти. В града има три черкви. Отглеждат розови градини за извлечение на розово масло – основен търговски отрасъл. Мелта лежи в прекрасна живописна долина, при изобилие от прозрачни води и прекрасни градини, с благотворен и здравословен климат. Селата около града имат богати лозя и градини, и поля с различни култури. Мелта произвежда най-добратата пшеница в Турция, известна под името „Загария“. В самия град се виждат останки от древни крепости, а на 10 версти се намират топли бани с чиста и прозрачна минерална вода, съдържаща желязо и от тук градът се нарича Железник. □

Градът днес

На 5 Октомври 1879 година генерал-губернаторът на Източна Румелия княз Александър Богороди полага основния камък за възстановяването на Стара Загора.

15 ДНИ ДО МАЧА НА ИСТИНАТА

КОБРАТА СЕ КАНИ НА ДЖОШУА: НЕ Е ВИЖДАЛ СЪПЕРНИК КАТО МЕН

СПОРТФАКТОР

Дни преди мача с шампиона в тежка категория Кубрат Пулев е уверен, че ще стъпи на световния връх в професионалния бокс, заради по-добрата си психика.

Двамата ще се изправят един срещу друг на ринга на 12 декември в Лондон.

Мога да кажа на почитателите, че ще изложа Джошуа отново и ще докажа, че са

идолизирали грешния човек. Ще го изложа пред света за втори път, казва Пулев, цитиран в блога на "Бетуей инсайдър", имайки пред вид загубата на Джошуа от Анди Руис.

Кобрата признава класата и уменията на съперника, но смята, че англичанинът му отстъпва психически.

Това е нещо отвътре, което е в кръвта

на човека, а той не го притежава. Физически и психически сега се чувствам най-добре от целия си живот. Чувствам се невероятно и съм готов. Той може да даде най-доброто от себе си, но мога да го уверя в едно - може да е срещал някои много добри съперници, но никога не е виждал съперник като мен на ринга, казва българинът. □

УЛИЧЕН БОКСЬОР СЕ КАНИ НА НЕГО: 12 РУНДА НЯМА ДА МЕ СЪБОРИ

Димитър СТАМОВ

Да се изправи като спаринг партньор срещу Кубрат Пулев, за пълни 12 рунда, има желание димитровградчанинът Иван Тилев, известен като Тайсъна. Здрав и упорит съм. Ще му бъда полезен в подготовката, зарича се той.

Малко хора знаят името ми. Повечето ми казват Тайсъна. 10 - 11 рунда ще оставя Кубрат да бие и няма да посягам. Ще застана в средата на ринга, без да мърдам, ще вдигна гарда и ще го оставя да удря. Няма да успее да ме свали! Ако искам, в последния рунд мога и да го нокаутирам. Нека да излезе срещу мен, призовава уличният боксьор.

Димитровградският Тайсън е на 54 години, като кумира си Майк Тайсън, който наскоро обяви, че се завръща на ринга. На 12 септември в Калифорния легендарният американец се изправи срещу Рой Джоунс – младши, в демонстративен двубой.

Иван е бездомник. По улиците, казва, че е от малък. Роден е в Хасково. Оставили го в социален в дом, после го взели, но той не вярва, че са били неговите родители. Ту се прибирал, ту бягал... Не останал в Хасково задълго. Преместил се в Димитровград, пак по

улиците. Ходил, малко на училище и споделя, че трудно пише, но може да чете. Известно време тренирал бокс в школа в Хасково. Като младеж, участвал в няколко състезания... Подвизавал се на различни места, сега живее в тухлена постройка, почти в центъра Димитровград, Там бил и пазач, на добра воля. През деня рови в кошове за отпадъци, да търси желязо и не го крие. Надява се обаче шансът да е на негова страна – да спечели някой лев от спарингите.

Тайсъна е като Роки от филма със Силвестър Столоун, казват негови приятели. – Води несретен живот, но тренира упорито и, знае ли човек, може пък да му излезе късмета...

Вярно, животът ми прилича на него-вия. И аз съм беден, самотен, но не съм спрял да се надявам. Може, пък, щастието да ми се усмихне, да имам възможност да се изправя срещу Кобрата

или друг. Известно време не съм тренирал сериозно и натрупах килограми, но лека-полека, започнах да влизам във форма отново. Имам страхотен удар и собствена техника. Много хора ми казват, че виждат голяма сила в мен. Трудно ми е да обясня от къде идва, но е така. Когато съм в кондиция, правя до 1500 скока от място. Тренирам и се подгответям сам и абсолютно вярвам, че имам достатъчно сили да се пробвам в професионалния бокс, заяви Иван Тайсъна.

Е, вярно, няма особени очаквания, че ще реализира мечтата си, но и надеждата умира последна. Дори нищо да не се получи, радост и утеша за мен ще е хората да ми повярват, да ми по-желаят успех. Пък, каквото стане, скромен е уличният боксьор.

Видео вижте в YouTube. Изпишете в търсачката „Тайсъна от Димитровград“, това е достатъчно. □

ЗЛАТО И БРОНЗ ЗА БЪЛГАРИЯ НА ОНЛАЙН СВЕТОВНАТА КУПА ПО ЩАНГИ

СПОРТФАКТОР

Златен и бронзов медал спечелиха българските щанги на онлайн турнира за Световната купа по вдигане на тежести "Перу 2020". Той бе първи в историята на световните щанги, състоял се онлайн и предизвикал огромен интерес, с участието на 402 участници от 62 страни.

Надежда за силно българско участие даде Карлос Насар надделявайки

над всички съперници и злато в категория 81 кг с двубой 345 кг, а преди това Христо Кошерски се нареди седми в кат. 73 кг с шест успешни опита и двубой 260 кг(115 и 145).

Насар е състезател от школата на Червен бряг. Той стана първият носител на Световната купа по вдигане на тежести в онлайн вариант. Така, на практика, защити титлата си от мини-годишното Световно първенство за кадети в Невада. Веднага след края на интернет състезанието в глобалната мрежа прозвуча родният химн в чест на българския шампион.

В кат. 89 кг при кадетите Георги Йочев грабна бронза с двубой 301 кг.

Шампион с 335 кг е руснакът Максим Могучев, втори е представителят на Тайпе Чи Уей Чен с 306 кг.

Българското участие завърши плодивчанинът Николай Стоичков, залел четвърто място в кат. 96 кг. при кадетите до 17 години.

Виртуалната Световна купа, замества първенството на планетата за 13/17-годишни щанги, което не можа да се състои на живо поради глобалната здравна криза. □

СТАРА ЗАГОРА – ДОМАКИН НА ЕВРОПЕЙСКО ПЪРВЕНСТВО ПО ЛЕКА АТЛЕТИКА, ДОГОДИНА

Домакин на Европейското отборно първенство по лека атлетика - втора лига, ще бъде през 2021 година Стара Загора. Състезанията ще бъдат на 19 и 20 юни на стадион „Берое“. През 2015-а година градът също бе домакин на лекоатлетическото евро отборно първенство. Тогава България се изкачи в първа лига след емоционални два дни надпревара.

По програма Европейското отборно

първенство – втора лига трябва да се състои в столицата на Латвия – Рига, но от там отказаха състезанието, защото няма да могат да се подгответят заради пандемията от коронавирус.

Отборите, които ще се състезават в Стара Загора през 2021-а година са България, Австрия, Хърватия, Дания, Унгария, Исландия, Израел, Латвия, Литва, Русия (ако правата ѝ бъдат възстановени), Словакия, Словения. □

ЧУВАЛИ ЛИ СТЕ ЗА ТОЗИ СПОРТИСТ – ШАВАРШ ВЛАДИМИРОВИЧ КАРАПЕТЯН?

Мартин КОТЕВ

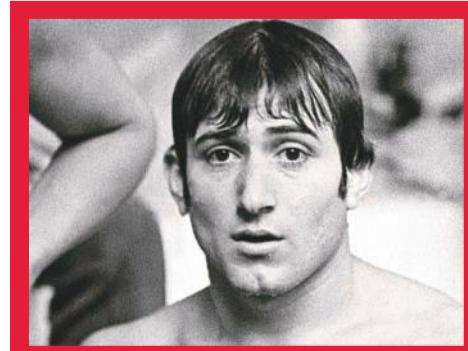
На 16-ти септември 1976 година кариерата на един 11-кратен световен рекордьор, 17-кратен световен шампион, 13 пъти европейски първенец по подводно плуване е била прекратена, защото този човек е извършил невиждан подвиг.

Тролейбус с 92 пътника пада в студе-

ните води на Ереванското езеро на 10-метра дълбочина. В близост се оказва, по време на тренировка, Шаварш и веднага се гмурка в непрогледната, мръсна, ледена вода, и вади в течение на над 20 минути 20 обречени човека. 20 спасени живота. Но на висока цена! След като е разбил стъклото, тялото му търпи множество порязвания. Подви-

гът му коства двустранна бронхопневмония, усложнения от заразената кръв, тъй като в езерото са изхвърляли канализационни води. Лекарите едва му спасили живота. Прекарал повече от месец в болницата и за спорт вече било немислимо.

Такива човеци и подвizi трябва да се дават за пример! □

УДЪЛЖАВАТ ФЕСТИВАЛА НА НАДЕЖДАТА В СТАРА ЗАГОРА

ПРОМЯНА И В СТАРТОВОТО СЪБИТИЕ – ВМЕСТО ДА ОТКРИЕ, ПРЕМИЕРАТА НА ОПЕРАТА „БАЛ С МАСКИ“ ЗАКРИВА ФЕСТА

АРТФАКТОР

„Фестивал на надеждата“ – така организаторите – Държавна опера и Община Стара Загора нарекоха 51-вото издание на традиционно провежда

щия се „Фестивал на оперното и балетното изкуство“, което трябваше да започне на 27 ноември. Ситуацията обаче налага откриването да се измести ден по-късно и удължа-

ване на събитието до 18 декември.

Сложната епидемична обстановка наложи промяна и в предварително обявената за старт на феста премиера на спектакъла на операта „Бал с маски“ от Джузепе Верди. Вместо да открие, постановката ще закрие фестивалните дни и вечери. Засега всички останали планирани събития ще състоят без промяна, информират от Операта.

Първата изява от програмата на 51-то издание на „Фестивала на оперното и балетното изкуство“ е на 28 ноември. Ще бъде среща с оперната прима Евдокия Здравкова-Хорозова. В утвърдения фестивален формат „Среща с автограф“ Светлана Димитрова ще представи богатата творческа биография на именитото българ-

ско сопрано, илюстрирана с многобройни отзиви на уважавани музикални критики и видеофрагменти с участието на Евдокия Здравкова-Хорозова.

Двете премиери – на балета „Слящата красавица“ /10 декември/ и на операта „Бал с маски“ – 18 декември, ще бъдат излъчвани директно и могат да се гледат онлайн на страницата на културната платформа 7 Arts.bg.

Желко Лучич, един от най-търсените баритони на

51. Фестивал на оперното и балетното изкуство

С ПОДКРЕПАТА НА ОБЩИНА СТАРА ЗАГОРА

световната оперна сцена е сред специалните и очаквани участници във фестиваля и на 18 декември зрителите ще могат да го видят в ролята на Ренато в премиерния спектакъл на операта „Бал с маски“ от Верди.

Цялата програма на фестиваля може да водите на интернет страницата на Държавна опера – Стара Загора, <https://operasz.bg/>, раздел Фестивал, подраздел Програма.□

ЯСЕН СТАНА ФИЛМЪТ С КОЙТО БЪЛГАРИЯ ЩЕ СЕ БОРИ ЗА ОСКАР

АРТФАКТОР
от inews.bg

Стана известно кое е българското предложение за престижната награда "Оскар" за чуждестранна лента. Комисията по избор към Националния филмов център, която е под председателството на Милко Лазаров, излячи филма "Бащата".

Продукцията на режисьорите Кристина Грозвеза и Петър Вълчанов е носител на голямата награда "Кристален глобус" от фестиваля в Карлови Вари, бил е показван на фестивали по цял свят – Торонто, Лондон, Гоа, Валядолид, Триест и други. Освен това лентата е продадена за разпространение в над 10 държави.

Любопитен факт е, че това е вторият филм на режисьорите Кристина Грозвеза и Петър Вълчанов, избран да брани честта на България на церемонията по връчването на наградите "Оскар". През 2017 г. в категорията за най-добър чуж-

дестранен филм се бори "Слава".

Тази година нашето предложение има голям шанс заради факта, че с участие в "Бащата" се отличава актрисата Мария Бакалова, която се прочу в САЩ като екранната дъщеря на Борат. Бакалова в момента е истинска сензация зад Океана и всички са очаровани от чудесното ѝ превъплъщение.□

АРТЕФАКТИ И СТАРИ СНИМКИ ИСТОРИЯТА НА ЕДНА КАРТИНА

Йожен Дъолакроа нарисувал лицето на жената от знаменитата си картина "Свободата води народа", 1830 г., като заимствал чертите на реално съществуваща парижка революционерка – перачката Ан Шарлот. Тя излязла на барикадите след гибелта на брат си, разстрелян от кралските вой-

НИЦИ И УБИЛА ДЕВЕТ ГВАРДЕЙЦИ. ХУДОЖНИКЪТ ИЗОБРАЗЯВА ТАЗИ СМЕЛА ЖЕНА С ГОЛА ГРЪД. СПРОД НЕГОВИТЕ ПРЕДСТАВИ ТОВА Е СИМВОЛ НА ХРАБРОСТ И САМООТВЕРЖЕНОСТ. Дъолакроа рисува ТЪРЖЕСТВОТО НА ДЕМОКРАТИЯТА – ГОЛАТА ГРЪД ПОКАЗВА, ЧЕ СВОБОДАТА Е КАТО ПРОСТОЛЮДИЕТО – НЕ НОСИ КОРСЕТ.□

ЗА 24-ТИ ПЪТ ВРЪЧВАТ ПОЕТИЧНАТА НАГРАДА ИВАН НИКОЛОВ

АРТФАКТОР

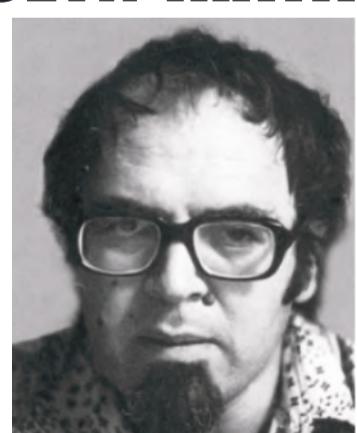
За 24-ти път издателство „Жанет 45“ – Пловдив ще връчи годишната Национална награда за поезия „Иван Николов“.

Целта е да бъде подкрепена съвременната българска поезия и литература. Призът е учреден през 1994 година, а пръв носител е поетът Христо Фотев.

Регламентът на конкурса допуска за участие книги с поезия, първо издание, излезли в периода 1 октомври 2019 – 30 септември 2020 г. Тричленно жури ще определи и връчи наградата – плакет от художника Христо Гочев, придружен от парична премия в размер на 5 000 лв.

Роденият в димитровградското село Горски извор Иван Николов (1937 – 1991) работи във вестник „Хасковска трибуна“ до 1969

г. След това е главен редактор на издателство „Христо Г. Данов“ в Пловдив. Автор е на над 20 книги. В литературата остава и с брилянтните си преводи на руска поезия и проза, между които произведения на Пушкин, Есенин, Марина Цветаева, както и на превърналите се в класика стихове на Булат Окуджава.□

В ПРОМЕНЯЩИЯ СЕ СВЯТ
ПО-МАЛКОТО ТИ ДАВА ПОВЕЧЕ

ВЗЕМИ КРЕДИТ ПРИВИЛЕГИЯ И ПОЛУЧАВАШ ДВА ПЪТИ ПО-НISКА ТАКСА АНГАЖИМЕНТ

Срок на предложението от 01.09 до 30.11.2020 г.
Важи за суми от 10 000 до 80 000 лв.
Срок от 6 до 120 месеца
Избери своя кредит Привилегия, като сканира QR кода.

БНП ПАРИБАС
лични финанси

0700 12 221
www.bnpparibas-pf.bg

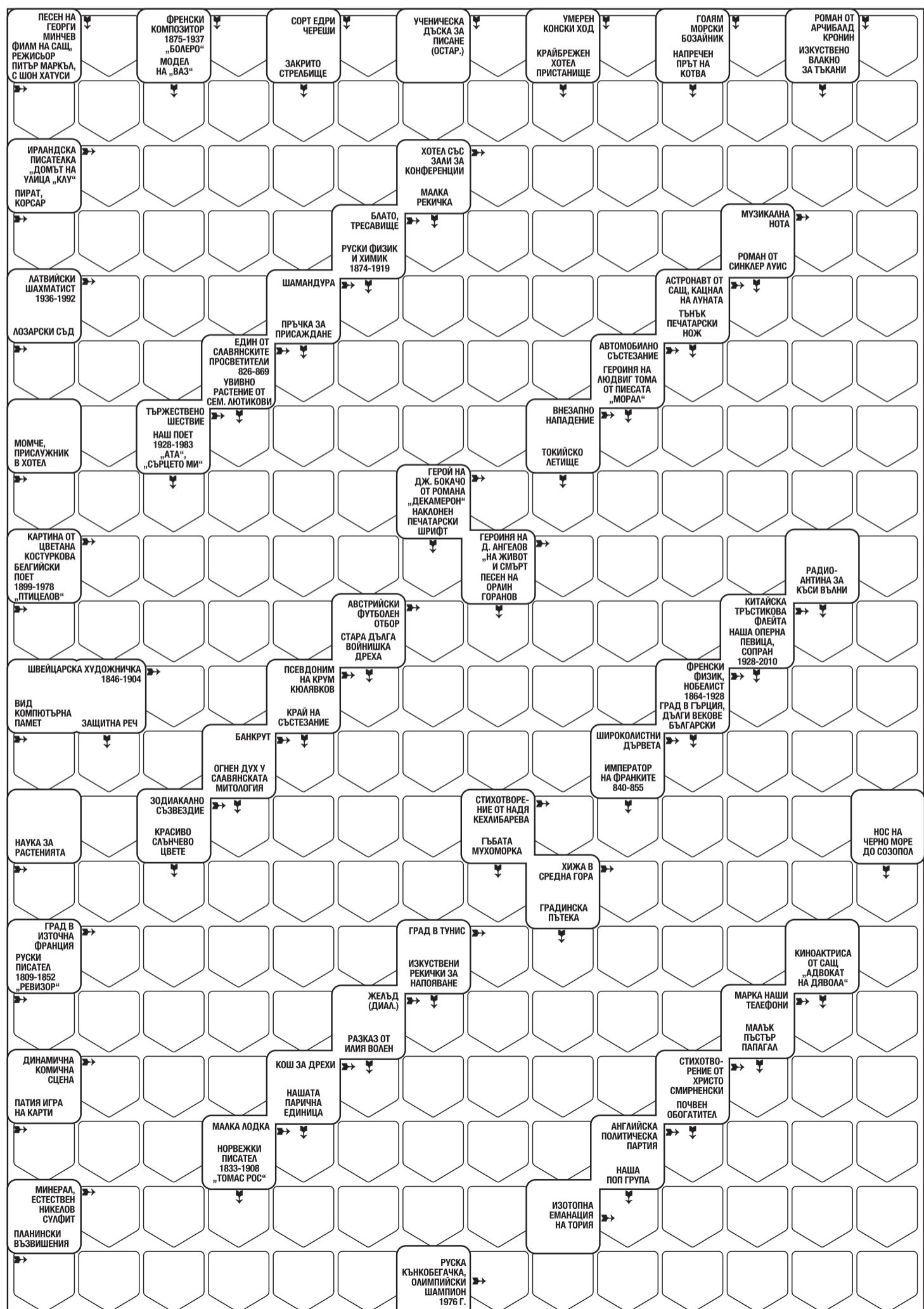
МУСЫКА

Отдавна на земята си родена,
но аз отново днес ще те създам.
Да бъдеш първата любов за мене,
аз нови чувства ще ти дам.

Ще ти предложа закъсняла среща
и тя ще бъде първата за нас.
Очите ми са две венчални свещи,
които чакат сватбения час.

**Подай ръка. Светът ще стане хубав,
макар да идвам късно и суров.
Последен може в теб е да се влюбя,
но ще ти върна първата любов.**

Евтим Евтилов

ВИДЕТЕ СНИМКАТА ИСТОРИЯТА НА ЦЪРКОВНИЯ КОСМОНАВТ В САЛАМАНКА

ФАКТОР

Космонавт в скафандр, с шлем и обувки за ходене по планетарна повърхност може да бъде видян сред каменните орнаменти по църквата в испанския град Саламанка. Присъствието му, естествено, удивлява туристите, извиква въпроси, дава храна на теории и се сочи като доказателство за визита от извънземни, пред вид факта, че строителството на храма е завършено през 1733 година, а е започнато 220 лята по-рано. Пропуснато е само нещо много дребно. Че църковният космонавт е добавен малко по-късничко – при реставрацията на катедралата през 1992 година. В камъка го издълбал каменоделецът Мигел Ромеро, със съгласието на ръководещия възстановителните работи Херонимо Гарсия де Куйонес. По традиция, при обновяването на подобни стари сгради, майсторите често включвали свои елементи в екстериорната украса. В този случай реставраторите проявили малко повече фантазия, добавяйки барелеф на космонавт. Забавно, нали, а и привлекателно за туристи. □

ИЗПИТ ПО ПРАВОПИС ОТКРИЙТЕ 13 ГРЕШКИ В ТЕКСТА

В този текст са допуснати 13 право-
писни, граматични и
пунктуационни грешки.
Можете ли да ги откриете?

Можете ли да ги откриете?

Когато някои Ви гледа право в очите, когато говори значи, че пред вас стой човек със ясни цели и обеждения. Той почти никога не скрива мнението си. Такъв човек рязко испитва страх от истината и обикновено е средоточен. Колкото по дълго време прекарвате с този човек толкова по сигорни сте че говори истината.

А сега вижте вярното изписване:
Когато някой ви гледа право в очите, когато говори, значи, че пред вас стои човек с ясни цели и убеждения. Той почти никога не скрива мнението си. Такъв човек рядко изпитва страх от истината и обикновено е съсредоточен. Колкото по-дълго време прекарвате с този човек, толкова по-сигурни сте, че говори истината.

